

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE KUPRES

2020.

Broj: 01-02-07-11-2-2213-6/20

Sarajevo, rujan 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DANIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	8
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	9
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	9
6.1.1	Prihodi i primici	9
6.1.1.1	Prihodi od poreza.....	9
6.1.1.2	Neporezni prihodi	9
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	10
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	11
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	11
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	12
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	13
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	14
6.1.2.5	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	15
6.1.2.6	Izdaci za kamate	15
6.1.3	Financijski rezultat	15
6.2	BILANCA STANJA	16
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	16
6.2.1.1	Novčana sredstva.....	16
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	16
6.2.2	Stalna sredstva.....	17
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	17
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	18
6.2.5	Popis sredstava i obveza	18
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	19
7.	JAVNE NABAVE	19
8.	SUDSKI SPOROVI	19
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	20
V	PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	21
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2020. godinu.....	22
	Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine.....	25
	Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	26

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Općine Kupres (u daljem tekstu: Općina)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2020. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Ne možemo potvrditi neraspoređeni višak rashoda nad prihodima koji je u Bilanci stanja iskazan u iznosu od 489.090 KM, kao ni kratkoročne obveze, s obzirom na to da rashodi i obveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju u iznosu od 926.433 KM nisu knjigovodstveno evidentirani. Zbog navedenog podcijenjeni su rashodi i precijenjen je finansijski rezultat za 2020. godinu za 439.353 KM, kao i rashodi i finansijski rezultati ranijih razdoblja, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH (točke 6.1.3 i 6.2.3 Izvješća).**
- 2. Ne možemo potvrditi da su kratkoročna potraživanja u iznosu od 818.207 KM realno iskazana, s obzirom na to da za određena potraživanja nije prezentirana odgovarajuća dokumentacija. Također, potraživanja starija od šest mjeseci ne evidentiraju se na poziciji sumnjivih i spornih, a za određena potraživanja nisu poduzete predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.1.2 Izvješća).**
- 3. Dugoročne obveze na 31. 12. 2020. godine manje su iskazane za 107.321 KM budući da obveze po ugovoru o dugoročnom kreditu s Međunarodnom asocijacijom za razvoj (WB-IDA) za financiranje projekta urbane infrastrukture i pružanje usluga nisu knjigovodstveno evidentirane, što nije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.4 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Općine sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju financijskih izvješća **Općine Kupres za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Općine za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Nije sačinjen Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2020. – 2022. godine, nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova i operativni planovi, niti je Općina uspostavila Registar proračunskih korisnika, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH (točke 4. i 5. Izvješća).
2. Nije proveden cjelovit popis imovine i obveza, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.5 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Općine sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Općine odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 20. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH kako bi se glavni identifikacijski broj dodijelio samo Općini kao pravnom licu.	točka 4.
2.	Dizajnirati i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnose na sačinjavanje mape procesa, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	točka 4.
3.	Donijeti i implementirati Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	točka 4.
4.	Donositi dokument okvirnog proračuna za trogodišne razdoblje, osiguravati mišljenje nadležnog ministarstva financija na plan prihoda, te sačinjavati operativne planove i planove novčanih tijekova sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.	točka 5.
5.	Evidencije o radnom vremenu uskladiti sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu.	točka 6.1.2.1
6.	Rashode i izdatke iskazivati u knjigovodstvenim evidencijama u trenutku njihova nastanka, kako je to predviđeno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.	točka 6.1.2.1
7.	Na isplaćene jubilarne nagrade izvršiti obračun i uplatu poreza i doprinosa, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima u FBiH.	točka 6.1.2.1
8.	Za obavljanje sistematiziranih poslova, utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, angažiranje izvršilaca vršiti sukladno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.	točka 6.1.2.2
9.	Izvršiti sveobuhvatnu analizu potraživanja koja su iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji, kao i ocjenu njihove naplativosti, te sukladno konstatiranom poduzeti aktivnosti kako bi financijska izvješća davala točne informacije o njihovom stanju.	točka 6.2.1.2
10.	Provoditi usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, te poduzeti sve zakonom predviđene mjere s ciljem njihove naplate, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.	točka 6.2.1.2
11.	Obveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju knjigovodstveno evidentirati, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	točka 6.2.3
12.	Obveze po osnovu dugoročnih kredita knjigovodstveno evidentirati, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	točka 6.2.4
13.	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	točka 6.2.5

III KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Proračun Općine Kupres za 2020. godinu;
 - Odluka o izvršavanju Proračuna Općine Kupres za 2020. godinu;
 - Zakon o riznici u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavama;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o unutarnoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakonu o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;
 - Statut Općine Kupres;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Kupres je jedinica lokalne samouprave u sastavu Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Županija), uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Županije, Zakonom i Statutom Općine.

Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje proračuna; 3) donošenje programa i planova razvoja Općine; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje visine naknade za korištenje javnih dobara; 8) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 9) upravljanje i raspolaganje imovinom; 10) utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih njihovim korištenjem, 11) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodoopskrba, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 12) lokalni javni prijevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i šport; 15) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz mjerodavnosti; 16) odlučivanje o zaduženju; 17) poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama, kao i druge poslove od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz mjerodavnosti, niti su dodijeljeni u mjerodavnost neke druge razine vlasti.

Organi Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i zastupnički organ građana i ima 17 vijećnika. Načelnik je nositelj izvršne vlasti Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje mjerodavnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova Općine osnovani su: Ured načelnika; Služba za gospodarstvo, financije i inspeksijske poslove; Služba za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i katastar; Služba za društvene djelatnosti, opću upravu, imovinsko-pravne poslove, pitanja branitelja i civilnu zaštitu.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu jedinstvenog općinskog tijela uprave Općine Kupres sistematizirano je 55 radnih mjesta, a na 31. 12. 2020. godine bilo je 40 zaposlenih.

Načelnik Općine je Zdravko Mioč od 15. 12. 2020. godine, s tim da je funkciju vršitelja dužnosti načelnika obnašao od 18. 12. 2019. godine, sukladno članku 7. Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika Općina u FBiH.¹

Sjedište Općine je u Ulici Vukovarska 2.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Općine Kupres za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od prosinca 2020. do kolovoza 2021. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 19/08

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je financijsku reviziju Općine za 2002. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o financijskim izvješćima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke u prethodnoj reviziji, nismo vršili ocjenu postupanja po njima.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dano je ukupno 13 preporuka.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema unutarnjih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Rukovodstvo Općine odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole, sukladno propisima koji to reguliraju, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog financijskog upravljanja i kontrola.

Rukovodstvo je donijelo interne akte iz nadležnosti, kojima je uredilo svoje poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Općine utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uvjetima za njegovo obavljanje, uključujući i obveze i odgovornosti.

Sukladno članku 6. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, Općina kao jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica. Međutim, i Općinsko vijeće je porezno registrirano kao pravno lice (dodijeljen mu je glavni identifikacijski broj), što nije sukladno Zakonu o principima lokalne samouprave u FBiH i članku 12. Statuta Općine. Općina nije uspostavila registar proračunskih korisnika sukladno članku 3. Zakona o proračunima u FBiH. Ustanove kojima je osnivač Općinsko vijeće (JU „Centar za socijalnu skrb“, JU Dječji vrtić „Pahuljica“, Hrvatski dom kulture Kupres) u 2020. godini financirane su putem transfera.

Općina nije donijela svoje računovodstvene politike, kako je to predviđeno člankom 1. stav 3. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu, već primjenjuje Računovodstvene politike za proračunske korisnike i riznicu Županije.

Ne vrši se identifikacija i procjena rizika u ključnim segmentima poslovanja, nije donesena strategija upravljanja rizicima niti uspostavljen registar rizika, te se ne vrši njihova kontinuirana procjena.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Općina nije izradila mapu ključnih procesa, niti je pisanim procedurama detaljno definirala procese izrade i realizacije strateškog plana, izrade i izvršenja proračuna, upravljanja imovinom i naplate prihoda. Također, ne sačinjavaju se redovita izvješća o izvršavanju proračuna, raspoloživim sredstvima, obvezama i potraživanjima.

Koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu sačinio je Godišnji izvještaj o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole, u kojem su navedene mjere koje se planiraju poduzeti u narednom razdoblju u cilju razvoja samog sustava.

Imajući u vidu sve navedeno, konstatiramo da Općina nije uspostavila sustav unutarnjih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članaka od 4. do 13. Zakona o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članaka od 3. do 6. Pravilnika o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH kako bi se glavni identifikacijski broj dodijelio samo Općini kao pravnom licu;**
- **dizajnirati i implementirati sustav unutarnjih kontrola zasnovan na COSO modelu, u dijelu koji se odnose na sačinjavanje mape procesa, upravljanje rizicima i kontrolne aktivnosti, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Županije sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Unutarnja revizija

Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH⁶ predviđeno je da poslove unutarnje revizije Općine obavlja zajednička jedinica za unutarnju reviziju uspostavljena u Županijskom ministarstvu financija. S obzirom na to da zajednička jedinica za unutarnju reviziju u Ministarstvu financija Županije nije uspostavljena, u revidiranoj godini nisu se provodile unutarnje revizije u Općini.

Prevenција korupcije

Općina nije donijela Plan integriteta, koji predstavlja interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, a kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u instituciji, niti je sačinjen plan aktivnosti borbe protiv korupcije na lokalnoj razini.

Preporuka:

- **donijeti i implementirati Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Financiranje Općine za prva tri mjeseca 2020. godine obavljalo se temeljem Odluke o privremenom financiranju Općinskog vijeća od 30. 12. 2019. godine. Proračun Općine Kupres za 2020. godinu (u daljem tekstu: Proračun) usvojilo je Općinsko vijeće 20. 3. 2020. godine u iznosu od 3.046.560 KM. Izmjenama i dopunama od 10. 2. 2021. godine usvojen je Proračun u iznosu od 2.715.080 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da:

- Općina nije izradila Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2020. – 2022. godine sukladno članku 16. Zakona o proračunima u FBiH, a koji predstavlja makroekonomske projekcije i prognoze proračunskih sredstava i izdataka za navedeno razdoblje;

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

- Prije izrade Nacrta proračuna Služba za financije nije osigurala mišljenje Ministarstva financija Županije na plan prihoda, sukladno članku 33. Zakona o proračunima u FBiH;
- Nisu sačinjavani planovi novčanih tijekova, koji predstavljaju projekciju priliva i odliva novčanih sredstava, i nisu sačinjavani mjesečni i tromjesečni operativni planovi, koji predstavljaju maksimalne iznose do kojih se mogu stvarati rashodi i izdaci u danom vremenskom okviru, što nije sukladno članku 53. Zakona o proračunima u FBiH;
- Nije planirano pokriće neraspoređenog viška rashoda nad prihodima, kako je to predviđeno člankom 43. Zakona o proračunima u FBiH.

S obzirom na navedeno, konstatiramo da pri izradi i izvršavanju Proračuna nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o proračunima u FBiH.

Općinsko vijeće je 29. 3. 2021. godine usvojilo Izvješće o izvršavanju Proračuna Općine Kupres za 2020. godinu.

Preporuka:

- ***donositi dokument okvirnog proračuna za trogodišne razdoblje, osiguravati mišljenje nadležnog ministarstva financija na plan prihoda, te sačinjavati operativne planove i planove novčanih tijekova sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.***

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Općina je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnja računovodstvena izvješća, obrazloženo je izvršenje proračuna, sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna iskazani su prihodi u iznosu od 2.721.978 KM, što je u odnosu na planiranih 2.715.080 KM više za 6.898 KM.

Ostvareni prihodi odnose se na prihode od poreza (1.116.846 KM), neporezne prihode (1.123.977 KM) i primljene transfere i donacije (481.155 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od Poreza odnose se na neizravne poreze (707.817 KM), porez na dohodak (307.730 KM), porez na imovinu (93.115 KM) i ostale poreze (8.180 KM).

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi najvećim djelom odnose se na ostale proračunske naknade i pristojbe (458.571 KM), prihode od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih institucija (365.793 KM), komunalne naknade i pristojbe (139.894 KM), naknade i pristojbe po federalnim zakonima i propisima (104.872 KM), administrativne pristojbe (33.478 KM) i drugo.

Ostale budžetske naknade i takse predstavljaju naknade za korištenje državnih šuma (395.630 KM), naknada za korištenje gradskog građevinskog zemljišta (42.630 KM), naknada za uređenje građevinskog zemljišta (10.371 KM), naknada od položajne pogodnosti – renta (7.267 KM) i drugo.

Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih institucija odnose se najvećim dijelom na prihod od iznajmljivanja zemljišta (304.531 KM) i prihod od GSM operatera za postavljene bazne stanice (58.800 KM). Proceduru odabira korisnika poljoprivrednog zemljišta u zakupu provodi nadležna općinska služba, dok ugovor o zakupu potpisuje ministar Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Ugovorima je definiran godišnji iznos zakupa od 140 KM po ha površine.

Komunalne naknade i pristojbe odnose se na općinske komunalne naknade (93.869 KM), porez na tvrtku (35.576 KM) i ostale općinske komunalne naknade (10.450 KM).

Naknade i takse po federalnim zakonima i propisima odnose se na naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (48.499 KM), naknade za korištenje cesta prilikom registracije vozila građana (23.668 KM), naknade za usluge premjera i katastra (19.550 KM), naknada za upotrebu cesta pravnih osoba (10.302 KM) i drugo.

Administrativne takse predstavljaju prihode ostvarene izdavanjem rodnog lista, smrtnog lista i vjenčanog lista, te ovjere dokumenata ostvarene u šalter sali.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 481.155 KM, a odnose se na primljene tekuće transfere od ostalih razina vlasti (374.265 KM) i primljene tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (106.890 KM).

Tekući transferi od ostalih razina vlasti odnose se na doznačena sredstva od Vlade Federacije BiH 256.613 KM, Hercegbosanske županije 106.564 KM i Federalnog zavoda za zapošljavanje 11.088 KM.

Odlukom Vlade FBiH o raspodjeli sredstava utvrđenih Proračunom FBiH za 2020. godinu Federalnom ministarstvu financija sa pozicije „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima – kantoni i općine“ gradovi i općine, od 29. 7. 2020. godine, Općini je odobren iznos od 809.783 KM, od čega je 125.000 KM odobreno kao financijska pomoć proračunu u sanaciji posljedica nastalih proglašenjem pandemije COVID-19, za dovršetak izgradnje sportske dvorane 372. 098 KM, za sanaciju školske dvorane Osnovne škole „Fra Miroslav Džaja“ 212.685 KM i za zamjenu sustava rasvjete sa energetski učinkovitijom LED rasvjetom 100.000 KM. Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica odobrilo je Općini 75.000 KM u cilju sufinanciranja projekata, i to „Asfaltiranje ulice Tina Ujevića i uređenje okoliša zgrade za povratnike i raseljene osobe“, „Asfaltiranje gradske ulice Josipa Štadlera“ i „Uređenje dvorišta dječjeg vrtića Pahuljica“ i 23.400 KM za sufinanciranje Programa pomoći u obavljanju pripravnčkog staža kroz rad sa ili bez zasnivanja radnog odnosa za tri povratnika. Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odobrilo je Općini 14.150 KM kao poticaj za proljetnu sjetvu i 8.227 KM poticaj za jesenju sjetvu.

Ministarstvo financija Županije odobrilo je Općini 50.000 KM kao pomoć proračunu, Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i povratnika Županije odobrilo je 42.000 KM za sanaciju gradske deponije, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta Županije odobrilo je 11.627 KM za sufinanciranje prijevoza učenika, a od Zavoda zdravstvenog osiguranja doznačeno je 2.937 KM za refundaciju naknada za bolovanje.

Temeljem ugovora o sufinanciranju osposobljavanja za rad u struci i stjecanje prvog radnog iskustva sa Federalnim zavodom za zapošljavanje od 18. 12. 2019. godine Općini je odobreno 11.088 KM za obavljanje pripravnčkog staža jednog djelatnika visoke stručne spreme i jednog djelatnika više stručne spreme u trajanju 12 mjeseci.

Tekući transferi od inozemnih vlada odnose se na doznaku Središnjeg ureda za hrvate izvan Republike Hrvatske u iznosu od 420.000 kn, za obnovu školske dvorane Osnovne škole „Fra Miroslav Džaja“.

Doznačeni, a nerealizirani primljeni transferi i donacije na kraju godine iskazani su na poziciji razgraničenih prihoda.

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2020. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.351.750 KM, što je u odnosu na planiranih 2.715.080 KM manje za 363.330 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (913.944 KM), tekući transferi (707.668 KM), izdaci za materijal i usluge (409.663 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (224.802 KM), kapitalni transferi (66.989 KM) i izdaci za kamate (28.684 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 839.448 KM odnose se na bruto plaće i naknade plaća i naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 709.518 KM. Obračun plaća i naknada plaća vrši se sukladno Pravilniku o plaćama i naknadama izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija, profesionalnih angažiranih savjetnika, državnih službenika i namještenika u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Kupres.⁷ Pravilnikom su definirani elementi za utvrđivanje osnovne plaće, tako da visinu osnovice za obračun utvrđuje općinski načelnik na osnovu najniže neto satnice dogovorene sa sindikatom. Osnovna plaća utvrđuje se množenjem osnovice za plaću sa koeficijentom platnog razreda i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,5 % za svaku započetu godinu mirovinskog staža, a najviše do 20%. Osnovna plaća ne može biti manja od 70% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Osnovna plaća obračunava se i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu. Puno radno vrijeme zaposlenih je 40 sati tjedno. Osnovica za obračun plaće određena je Sporazumom između općinskog načelnika i predsjednika Sindikalne organizacije Općine za 2020. godinu i iznosila je 275 KM za razdoblje od siječnja do kolovoza, a od rujna do prosinca 300 KM.

Radna mjesta utvrđena Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu razvrstana su u platne razrede, a za svaki platni razred općinski načelnik utvrdio je koeficijente. Za plaće izabranih i imenovanih dužnosnika utvrđeni su koeficijenti u rasponu od 6,40 do 7,80, rukovodećih i ostalih državnih službenika u rasponu od 3,70 do 6,50, te za plaće namještenika u rasponu od 1,85 do 3,20. Najviša neto isplaćena plaća je plaća općinskog načelnika u iznosu od 2.340 KM bez minulog rada, najniža 651 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.020 KM. Utvrdili smo da su primijenjeni koeficijenti utvrđeni sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH. Izvršen je uvid u dokumentaciju koja je osnova za obračun plaća. Uzorkom su obuhvaćeni siječanj, svibanj, kolovoz i prosinac.

Pravilnikom o kućnom redu Općine iz 2011. godine definirano je tjedno radno vrijeme u trajanju od 40 sati, s tim da dnevno radno vrijeme počinje u 7⁰⁰ sati, a završava u 15⁰⁰ sati. Člankom 9. ovog Pravilnika definirano je korištenje odmora u tijeku radnog dana, s tim da ono nije sukladno odredbama članaka 36. i 44. Zakona o radu.⁸ **Evidencija radnog vremena vodi se na listama u koje se upisuje broj radnih sati, pri čemu se ne evidentira početak i završetak radnog vremena, kao ni korištenje odmora u tijeku radnog dana u trajanju od najmanje 30 minuta. Ovakav način vođenja evidencije nije sukladan Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o djelatnicima i drugim osobama angažiranim na radu.**⁹

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vrši se sukladno Zakonu o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji¹⁰ i Pravilniku o ocjenjivanju rada državnih službenika u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.¹¹

⁷ „Sl. glasnik Općine Kupres“, br. 29/13 i 33/17

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

¹⁰ „Narodne novine HBŽ“, br. 1/14 i 5/16

¹¹ „Narodne novine HBŽ“, br. 11/14

Naknade troškova zaposlenih u iznosu od 129.930 KM odnose se na naknade za topli obrok (69.500 KM), jubilarne nagrade (17.967 KM), regres za godišnji odmor (17.860 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (9.466 KM), naknade za prijevoz na posao i sa posla (7.977 KM) i pomoći u slučaju smrti i bolesti (7.160 KM).

Isplata toplog obroka vršena je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Obračun i isplata regresa izvršena je za 38 zaposlenika u iznosu od 470 KM po zaposlenom, sukladno Odluci općinskog načelnika o isplati regresa za 2020. godinu.

Jubilarne nagrade isplaćene su za 16 zaposlenika temeljem rješenja općinskog načelnika iz ranijih razdoblja, sukladno Odluci o visini naknade za utvrđeno pravo na naknadu za jubilarnu nagradu iz 2017. godine, a po osnovu navršenih godina neprekidnog rada u organu uprave Općine (10 ili 20 godina u visini jedne ili jedne i pol prosječne plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca). Nagrade su isplaćene u rasponu od 860 KM do 1.386 KM, koliko je iznosila najveća nagrada. **Provedenom revizijom utvrdili smo da obveze temeljem jubilarnih nagrada nisu iskazivane u knjigovodstvenim evidencijama u trenutku njihova nastanka, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH. Prema Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak,¹² jubilarne nagrade koje poslodavac isplati zaposlenicima za navršeni „okrugli“ broj godina rada ne smatraju se neoporezivim osobnim primanjima tih zaposlenika. Jubilarne nagrade isplaćene zaposlenicima tretiraju se na isti način kao i njihove plaće, sa svim dažbinama koje se pritom podrazumijevaju, te je, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima u FBiH, potrebno izvršiti obračun i uplatu poreza na dohodak i doprinosa.**

Preporuke:

- *evidencije o radnom vremenu uskladiti sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažiranim na radu;*
- *rashode i izdatke iskazivati u knjigovodstvenim evidencijama u trenutku njihova nastanka, kako je to predviđeno odredbama Zakona o proračunima u FBiH;*
- *na isplaćene jubilarne nagrade izvršiti obračun i uplatu poreza i doprinosa, sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima u FBiH.*

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 409.663 KM. Strukturu ovih izdataka najvećim dijelom čine ugovorene i druge posebne usluge (227.421 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (82.081 KM), tekuće održavanje (35.790 KM), izdaci za energiju (27.807 KM), nabava materijala i sitnog inventara (23.600 KM) i drugo.

Ugovorene i druge posebne usluge u najvećoj mjeri odnose se na izvršene presude za predmete u kojima je postignuta vansudska nagodba 121.365 KM (iznos glavnice uvećan za troškove spora bez zateznih kamata po izgubljenim sporovima - nadoknada štete za uništeni stambeni objekat, eksproprijacija zemljišta), stručne usluge 28.186 KM, naknade općinskim vijećnicima 23.887 KM (stalna mjesečna primanja – paušali 17.700 KM, prisustvo sjednicama 2.850 KM, kolegij i radna tijela općinskog vijeća 500 KM), naknade po osnovu ugovora o djelu 12.461 KM i drugo.

Stručne usluge u iznosu od 28.186 KM odnose se na izradu projekta prostornog plana (15.444 KM), izdatke za hardverske i softverske usluge (10.792 KM) i za računovodstvene usluge (1.950 KM).

Na izdacima za naknade općinskim vijećnicima, sukladno Odluci o naknadama vijećnika Općinskog vijeća i članovima radnih tijela iz 2009. godine, iskazane su stalne mjesečne naknade u neto iznosima i to za zamjenika predsjednika općinskog vijeća 150 KM i vijećnicima 100 KM, te naknade za nazočnost u radu sjednica općinskog vijeća u iznosu od 30 KM, članovima stalnih radnih tijela i članovima kolegija u iznosu od 20 KM po održanoj sjednici. U postupku revizije obračuna naknada općinskim vijećnicima, nisu utvrđene nepravilnosti.

¹² "Sl. novine FBiH" br. 30/18

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 12.461 KM, a najvećim dijelom (7.973 KM) odnose se na zaključeni ugovor o djelu za obavljanje administrativnih poslova u matičnom uredu Općine. **Revizijom smo utvrdili da je ugovor o djelu kontinuirano produžavan tijekom godine za obavljanje sistematiziranog posla, iako se za obavljanje poslova koji su sistematizirani Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom godine izvršitelji angažiraju sukladno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji. Stoga ne možemo potvrditi osnovanost isplata naknada temeljem zaključenog ugovora o djelu u iznosu od najmanje 7.973 KM za obavljanje posla utvrđenog Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Općine.**

Preporuka:

- **za obavljanje sistematiziranih poslova, utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, angažiranje izvršilaca vršiti sukladno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.**

Izdaci za komunikacije i komunalne usluge u iznosu od 82.081 KM najvećim dijelom (60.616 KM) odnose se na saniranje divljih deponija sukladno Odluci općinskog vijeća o zatvaranju divljih deponija iz 2019. godine. Odlukom je utvrđeno da Javno komunalno poduzeće „Kupres“ izvrši radove na zatvaranju nesaniranih divljih i drugih deponija u općini Kupres, a da će se potrebna financijska sredstva za realizaciju osigurati u proračunu Općine u vidu subvencije Javnom komunalnom poduzeću „Kupres“.

Tekuće održavanje u iznosu od 35.790 KM u najvećoj mjeri (21.451 KM) odnosi se na usluge čišćenja snijega Javnog komunalnog poduzeća „Kupres“, sukladno Odluci općinskog vijeća iz 2019. godine o određivanju Javnog komunalnog poduzeća „Kupres“ d.o.o. za održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta i ulica na području Općine.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 707.668 KM i odnose se na subvencije javnim poduzećima (293.984 KM), tekuće transfere drugim razinama vlasti (146.299 KM), pojedincima (113.598 KM), druge tekuće rashode (103.130 KM) i tekuće transfere neprofitnim organizacijama (50.657 KM).

Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2020. godinu predviđeno je da se sredstva tekućih transfera odobravaju odlukama načelnika, temeljem validne financijske dokumentacije, shodno raspoloživim sredstvima.

Subvencije javnim poduzećima odnose se na transfer Hrvatskom radiju Kupres (70.920 KM), Dječjem vrtiću Pahuljica (70.231 KM), Domu kulture Kupres (69.410 KM), poticaj poljoprivrednim proizvođačima (43.423 KM) i RTV HB (40.000 KM).

Poticaji poljoprivrednoj proizvodnji odnose se na poticaje za proljetnu i jesenju sjetvu u iznosu od 27.972 KM i subvencije proizvođačima mlijeka u iznosu od 15.451 KM.

Sporazumima sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu Ministarstvo) predviđeno je sufinanciranje proljetne i jesenje sjetve (nabava sjemena, mineralnog gnojiva, zaštitnih sredstava). Definirano je da Ministarstvo participira sa 80%, a Općina sa 20% poticaja. Sredstva su odobravana temeljem podnijetih zahtjeva, u prilogu kojih su dostavljene fakture koje potvrđuju nabavu definiranih vrsta roba. Općina je sukladno sporazumima dostavila izvješća o namjenskom utrošku, a odobrena, a neutrošena sredstva vratila na račun Ministarstva.

Odlukom načelnika o utrošku financijskih sredstava iz Proračuna namijenjenih kao poticaj za poljoprivredu od 7. 10. 2020. predviđeno je da se sufinanciraju proizvođači koji predaju mlijeko registriranim otkupljivačima sa 0,04 KM/l za razdoblje od 1. 1. do 30. 6. 2020., a proizvođači koji vrše dostavu mlijeka na kućni prag sa 0,05 KM/l za razdoblje od 1. 1. do 30. 9. 2020. godine. Poticaji za isporučeno mlijeko registriranim otkupljivačima odobravani su temeljem podnesenih zahtjeva i podataka otkupljivača o količinama otkupljenog mlijeka, dok su poticaji za isporučeno mlijeko na kućni prag odobreni temeljem dostavljenog pregleda isporučenih količina i ovjerene izjave o točnosti podataka.

Transferi Hrvatskom radiju Kupres, Dječjem vrtiću Pahuljica, Domu kulture Kupres i RTV HB realizirani su u iznosima kojima su i odobreni Proračunom.

Tekući transferi drugim razinama vlasti odnose se na transfere Centru za socijalni rad (95.186 KM), Osnovnoj školi „Fra Miroslav Džaja“ (24.059 KM), izbornoj komisiji (12.350 KM), braniteljskim udrugama (8.500 KM), za sport (5.704 KM) i za kulturu (500 KM).

Odlukom Općinskog vijeća od 30. 1. 2013. godine utvrđena je mjesečna naknada predsjednika općinskog izbornog povjerenstva u visini 30% isplaćenog paušala zamjenika predsjednika Općinskog vijeća, a članovima izbornog povjerenstva u visini od 30% isplaćenog paušala općinskog vijećnika.

Transferi Centru za socijalni rad i Osnovnoj školi „Fra Miroslav Džaja“ realizirani su u iznosima koji su odobreni Proračunom.

Tekući transferi pojedincima u najvećoj mjeri odnose se na prijevoz učenika (40.766 KM), elementarne nepogode (25.532 KM), novčane naknade za novorođenu djecu (22.500 KM) i troškovi smještaja štíćenika u ustanove socijalne zaštite (18.000 KM).

Sa pružateljem usluga prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola zaključen je ugovor kojim je definirana cijena prijevoza pojedinih relacija po danu, a koja se može promijeniti za 3% ukoliko se cijena goriva promjeni za više od 10%.

Temeljem Odluke Vlade Županije od 29. 1. 2019. godine o proglašenju prirodne nepogode izazvane obilnim snježnim oborinama, jakim vjetrovom i visokim snijegom na području Općine, Općinski stožer civilne zaštite je 29. 5. 2020. godine donio Odluku o odobravanju 30% pokriva pretrpljenih šteta na objektima fizičkih i pravnih osoba. Procjenu šteta izvršilo je Povjerenstvo za procjenu šteta formirano od Općine.

Odlukom Općinskog vijeća o jednokratnoj novčanoj pomoći za novorođenu djecu predviđena je naknada za prvo dijete u obitelji u iznosu 500 KM, drugo 750 KM, treće 1.500 KM, četvrto 3.000 KM, peto 5.000 KM, šesto i više djece 8.000 KM.

Drugi tekući rashodi odnose se na troškove javne rasvjete (90.372 KM), izvršenje sudskih presuda (10.179 KM) i povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (2.580 KM).

Pored pozicije drugih tekućih rashoda izvršenja sudskih presuda u iznosu od 121.365 KM iskazana su i na poziciji ugovornih i drugih posebnih usluga.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfer vjerskim zajednicama (13.000 KM), transfer Domu zdravlja Kupres (11.500 KM), političkim strankama (10.000 KM), transfer Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Kupres (8.557 KM), transfer udrugama građana (5.943 KM) i transfer Crvenom križu (2.000 KM).

Tekući transferi realizirani su temeljem odluka načelnika. Sa korisnicima sredstava ne zaključuju se ugovori. Ustanove koje se financiraju iz Proračuna Općine izvješća o namjenskom utrošku doznačenih sredstava dostavljaju u sastavu Godišnjeg izvješća o radu Općinskom vijeću.

Revidirani su Poticaji poljoprivrednoj proizvodnji, transfer za prijevoz učenika, transfer za saniranje elementarnih nepogoda, troškovi smještaja štíćenika ustanove socijalne zaštite i nismo utvrdili značajnije propuste.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 66.989 KM, a odnose se u cijelosti na transfere neprofitnim organizacijama.

Na poziciji kapitalnih transfera iskazana su ulaganja u Osnovnu školu „Fra Miroslav Džaja“ za sanaciju školske dvorane (44.553 KM), priključak struje za zgradu socijalnog stanovanja (14.305 KM) i izgradnja staze do Dječjeg vrtića Pahuljica (8.132 KM).

Iako je Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH (članak 39.) propisano da kapitalni transferi predstavljaju bespovratna davanja drugoj pravnoj osobi i sredstva služe isključivo za nabavu kapitalne imovine te pravne osobe, navedena sredstva nisu realizirana na taj način budući da je proceduru odabira najpovoljnijih dobavljača za realizaciju projekata iskazanih na poziciji kapitalnih transfera provodila Općina, a krajnjim korisnicima nije dostavljena dokumentacija temeljem koje bi izvršili knjigovodstveno evidentiranje nabavljene imovine.

6.1.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 224.802 KM, a odnose se na nabavu građevina (219.316 KM) i opreme (5.486 KM).

6.1.2.6 Izdaci za kamate

Na poziciji **Izdataka za kamate** evidentirane su otplate anuiteta (glavnica uvećana za kamatu) u iznosu od 28.684 KM prema zaključenom ugovoru o dugoročnom kreditu s Međunarodnom asocijacijom za razvoj (WB-IDA) iz 2005. godine. Shodno navedenom, izdaci za otplatu dugova nisu Proračunom planirani i knjigovodstveno evidentirani sukladno kontnom planu koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

6.1.3 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima za 2020. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi:

Redni broj	Opis	Budžet za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	2.715.080	2.721.978	2.466.269	100,25
I.1.	Prihodi od poreza	1.118.215	1.116.846	1.164.363	99,87
I.2.	Neporezni prihodi	1.115.710	1.123.977	1.096.096	100,74
I.3.	Primljeni transferi	481.155	481.155	205.810	99,99
II	RASHODI	2.372.080	2.126.948	2.098.073	89,66
II.1.	Tekući rashodi	2.230.959	2.031.275	2.069.070	91,05
II.2.	Kapitalni transferi	112.437	66.989	0	59,57
II.3.	Izdaci za kamate	28.684	28.684	29.003	99,99
II.4.	Tekuća rezerva	0	0	0	0
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	343.000	595.030	368.196	173,50
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDST. (IV.2.-IV.1.)	343.000	224.802	207.280	65,50
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	343.000	224.802	207.280	65,53
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III-IV	0	370.228	160.916	0
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1.-VI.2.)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od financijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za financijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1.-VII.2.)	0	0	0	0
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	0	370.228	160.916	0

Podaci iz bilance stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	489.090	652.848	75
--	----------------	----------------	-----------

U revidiranoj godini **tekući suficit** iskazan je u iznosu od 595.030 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 2.721.978 KM, a rashodi u iznosu od 2.126.948 KM.

Iskazan je **ukupan suficit** revidirane godine u iznosu od 370.228 KM, budući da su, pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavu stalnih sredstava (224.802 KM).

Pošto tijekom revidirane godine nisu iskazani primici i izdaci od financijske imovine, kao ni primici ni izdaci temeljem zaduženja, ostvareni suficit predstavlja i ukupni **financijski rezultat**.

U Bilanci stanja na 31. 12. 2020. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 489.090 KM. Ukupni neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u bilanci stanja za 2020. godinu u odnosu na prethodnu godinu umanjen je za 163.758 KM, a ne za iskazani ukupni financijski rezultat od 370.228 KM budući da je tijekom revidirane godine izvršeno usuglašavanje bilančnih pozicija potraživanja i kratkoročnih razgraničenja za 206.470 KM na teret financijskog rezultata.

Ne možemo potvrditi neraspoređeni višak rashoda nad prihodima koji je u Bilanci stanja iskazan u iznosu od 489.090 KM, kao ni kratkoročne obveze, s obzirom na to da rashodi i obveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju u iznosu od 926.433 KM nisu knjigovodstveno evidentirani. Zbog navedenog podcijenjeni su rashodi i precijenjen je financijski rezultat za 2020. godinu za 439.353 KM, kao i rashodi i financijski rezultati ranijih razdoblja, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Navedeno je detaljnije obrazloženo u poglavlju Kratkoročne obveze i razgraničenja (točka 6.2.3 Izvješća).

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 932.035 KM, a odnose se na stanje transakcijskog računa (918.141 KM), dva namjenska računa (13.859 KM) i sredstva na blagajni (35 KM). Svi transakcijski računi otvoreni su kod Intesa San Paolo banke.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 818.207 KM, a odnose se na potraživanja od pravnih osoba (790.640 KM) i ostala potraživanja (27.567 KM).

Potraživanja se u najvećoj mjeri odnose na potraživanja za komunalnu naknadu od fizičkih osoba (370.223 KM), potraživanja od „Konciga“ d.o.o. Posušje (325.115 KM) po ugovoru iz 2010. godine za izgradnju vjetroparka, komunalna naknada pravnih osoba (86.156 KM), zakup zemljišta GSM operatera (3.400 KM), zakup poljoprivrednog zemljišta pravnih osoba (3.286 KM) i zakup poljoprivrednog zemljišta fizičkih osoba (2.460 KM).

Ostala potraživanja odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja.

Ne možemo potvrditi da su kratkoročna potraživanja u iznosu od 818.207 KM realno iskazana, s obzirom na to da za određena potraživanja nije prezentirana odgovarajuća dokumentacija. Također, potraživanja starija od šest mjeseci ne evidentiraju se na poziciji sumnjivih i spornih, kako je to predviđeno člankom 34. Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu. Nisu poduzimane sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, jer je samo za dio potraživanja po osnovu komunalne naknade putem pravobraniteljstva zatraženo pokretanje postupaka naplate sudskim putem. Sa kupcima nisu provedena usuglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o proračunima u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuke:

- *izvršiti sveobuhvatnu analizu potraživanja koja su iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji, kao i ocjenu njihove naplativosti, te sukladno konstatiranom poduzeti aktivnosti kako bi financijska izvješća davala točne informacije o njihovom stanju;*
- *provoditi usuglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, te poduzeti sve zakonom predviđene mjere s ciljem njihove naplate, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH.*

6.2.2 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima iskazana su stalna sredstva u iznosu od 2.521.958 KM (nabavne vrijednosti od 4.268.608 KM, otpisane vrijednosti 1.746.650 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Struktura stalnih sredstava je: zemljište, šume i višegodišnji zasadi (326.063 KM), građevine (1.337.411 KM), oprema (364.592 KM) i sredstva u pripremi (2.240.541 KM).

Stalna sredstva u pripremi odnose se na sportsku dvoranu (2.082.370 KM) i objekt gradske tržnice (158.171 KM).

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 2.241.019 KM, a odnose se na kratkoročna razgraničenja (1.492.155 KM), obveze prema djelatnicima (413.142 KM) i kratkoročne tekuće obveze (335.772 KM).

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode (673.948 KM) i ostala razgraničenja (818.207 KM).

Razgraničeni prihodi predstavljaju primljene a nerealizirane transfere koji se odnose na projekte: Dovršetak izgradnje sportske dvorane (286.263 KM), Sanaciju školske dvorane (212.685 KM), Zamjenu sustava javne rasvjete sa energetski učinkovitom LED rasvjetom (100.000 KM) i Asfaltiranje u ulicama Josipa Štadlera i Tina Ujevića (75.000 KM).

Ostala razgraničenja odnose se na knjigovodstveno evidentirana potraživanja.

Obveze prema djelatnicima odnose se na obveze za plaće (39.554 KM), naknade općinskim vijećnicima (67.170 KM), doprinose (198.325 KM) i ostale obveze iz osnova rada (108.093 KM) (topli obrok (103.333 KM), akontacija poreza na dohodak (2.749 KM), obustave (2.011 KM)).

Revizijom smo utvrdili da se od ukupno iskazanih neizmirenih obveza prema djelatnicima na 2020. godinu odnosi se 65.397 KM, dok se preostale obveze odnose na ranija razdoblja. Navedeno ukazuje na to da obveze nisu izmirene prema ročnosti, kako su i nastajale.

Kratkoročne tekuće obveze najvećim dijelom odnose se na obveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (145.746 KM), obveze po izvršnim sudskim rješenjima (117.474 KM) i obveze za odobrene tekuće transfere (52.839 KM).

Uvidom u pregled rješenja prinudne naplate od Intesa Sanpaolo Banke od 13. 1. 2021. godine utvrđeno je da su dospjele obveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju, a koje se odnose na naknade za eksproprijaciju zemljišta, naknade za uništene stambene objekte i neovlaštenog korištenja poslovnog prostora sa uključenim zateznim kamatama i sudskim troškovima, na dan bilanciranja iznosile 1.043.907 KM. Od navedenog iznosa sudskih rješenja o izvršenju iznos od 117.474 KM iskazan je u knjigovodstvenim evidencijama, dok preostali iznos od 926.433 KM nije knjigovodstveno evidentiran.

Revizijom smo utvrdili da rashodi i obveze po navedenom temelju nisu evidentirani sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u razdoblju u kojem su obveze i nastale, neovisno o vremenu njihovog izmirenja.

Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka i neevidentiranja ovih obveza podcijenjeni su rashodi obračunskih razdoblja na koja se odnose, a samim tim nisu točno iskazani ni financijski rezultati tih razdoblja.

Ne možemo potvrditi stanje iskazanih obveza s obzirom na to da iznos obveza od 926.433 KM po osnovu sudskih rješenja o izvršenju (od čega se na 2020. godinu odnosi 439.353 KM) nije iskazan u financijskim izvješćima za 2020. godinu.

Preporuka:

- *obveze po osnovu sudskih rješenja o izvršenju knjigovodstveno evidentirati, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze i razgraničenja nisu iskazana u financijskim izvješćima za 2020. godinu.

Općina je kao supsidijarni dužnik 14. 6. 2005. godine zadužena kod Međunarodne asocijacije za razvoj (WB-IDA) za Projekt urbane infrastrukture i pružanje usluga u iznosu od 326.459 KM (149.068 SDR) na rok od 20 godina, uz grejs period od osam godina, po kamatnoj stopi od 2%. Obveze po ovom kreditu nisu knjigovodstveno evidentirane u poslovnim knjigama.

Dugoročne obveze na 31. 12. 2020. godine manje su iskazane za 107.321 KM, budući da obveze po dugoročnom kreditu iz ranijeg razdoblja nisu pravovremeno knjigovodstveno evidentirane.

Preporuka:

- *obveze po osnovu dugoročnih kredita knjigovodstveno evidentirati, sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obveza, koji je načelnik donio 11. 12. 2020. godine, reguliran je način vršenja popisa. Odlukom načelnika formirano je Povjerenstvo za popis imovine i Povjerenstvo za popis potraživanja i obveza, zaliha, novčanih sredstava i vrijednosnih papira. Povjerenstvo za popis imovine sačinilo je Izvješće o provedenom popisu, koje je načelnik usvojio 22. 1. 2021. godine. Povjerenstvo za popis potraživanja i obveza, zaliha novčanih sredstava i vrijednosnih papira sačinilo je izvješće o provedenom popisu, u prilogu kojeg je i prijedlog za otpis nenaplativih potraživanja. Načelnik je izvješće uputio Općinskom vijeću na razmatranje, budući da je Pravilnikom predviđeno da o otpisu potraživanja u iznosu iznad 10.000 KM odlučuje Općinsko vijeće. Kolegij Općinskog vijeća nije se usuglasio da se taj prijedlog uvrsti u dnevni red sjednice Općinskog vijeća, te samim tim Izvješće o popisu potraživanja i obveza, zaliha, novčanih sredstava i vrijednosnih papira nije usvojeno.

Uvidom u zapisnik o provedenom popisu imovine utvrdili smo da je proveden popis zemljišta i građevina, dok popisnu listu opreme predstavljaju zbirni podaci stalnih sredstva iz knjigovodstvene evidencije.

S obzirom na navedeno, utvrdili smo da nije proveden cjelovit popis i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, člankom 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člancima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 3.231.253 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 2.351.750 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu od 879.503 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 52.532 KM, dok je ona na kraju godine iznosila 932.035 KM.

Izvješće o novčanim tijekovima sačinjeno je sukladno odredbama Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. JAVNE NABAVE

Općina je 27. 4. 2020. godine donijela Plan javnih nabava za 2020. godinu, kojim su definirane robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabave tokom 2020. godine, procijenjena vrijednost nabave, vrsta postupka, okvirni period pokretanja postupka i izvor financiranja. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava iznosila je 525.020 KM¹³ putem devet postupaka (dva otvorena, tri konkurentska zahtjeva i četiri izravna sporazuma).

Prema dostavljenom pregledu provedenih postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora tijekom 2020. godine, Općina je zaključila ugovore temeljem 26 provedenih postupaka javne nabave ukupne vrijednosti od 503.332 KM (jedan otvoreni postupak u iznosu od 174.704 KM, šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 223.697 KM, jedan ograničeni postupak u iznosu od 21.060 KM i 18 izravnih sporazuma u iznosu od 83.871 KM).

Uzorkom smo obuhvatili provedene postupke nabava i zaključene ugovore u ukupnoj vrijednosti od 392.526 KM, a odnose se na jedan otvoreni postupak (174.704 KM), pet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (183.567 KM) i šest izravnih sporazuma (34.255 KM).

Za izvođenje radova na sanaciji školske dvorane Osnovne škole „Fra Miroslav Džaja“ u Kupresu proveden je otvoreni postupak. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 27 zainteresiranih ponuđača, a dostavljeno je šest ponuda. Nakon provedene e-aukcije početna ponuđena cijena smanjena je za 17%, te je ugovor dodijeljen dobavljaču „Kula Mont“ d.o.o. Zenica. Ugovor je zaključen 12. 10. 2020. godine na iznos od 174.704 KM. Ugovoreno je da se izvođač radova obavezuje na rok izvođenja radova do 60 radnih dana, koji će usuglasiti predstavnici ugovornih organa. Prva privremena situacija ispostavljena je u studenom 2020. godine.

Kod provedenih konkurentskih postupaka (radovi na asfaltiranju lokalnih putova, radovi na izradi hidrantskog voda i kanalizacije i radovi na izradi potpornog zida na sportskoj dvorani) utvrđeni kriterij dodjele ugovora je najniža cijena, a ugovori za nabavu predviđenih radova zaključeni su nakon provedenih e-aukcija.

Revizijom provedenih postupaka javnih nabava nisu konstatirani značajniji propusti.

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima, protiv Općine su u tijeku sudski postupci u vrijednosti od 101.171 KM, dok je Općina pokrenula sudske postupke (osnova potraživanja za komunalnu naknadu) u ukupnoj vrijednosti od 7.007 KM.

Postupci protiv Općine najvećim dijelom (89.864 KM) odnose se na prava iz radnog odnosa, te su kao takvi već evidentirani u knjigovodstvenim evidencijama Općine.

¹³ Iskazane vrijednosti javnih nabavka su sa uključenim PDV-om.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Općina je 13. 9. 2021. godine dostavila komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu. Komentarom je u cijelosti prihvaćen dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji.

Koordinatorica rada u
Sektoru za financijsku reviziju

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Danko Buhač – vođa tima

Aida Macić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJE FINACIJSKO IZVJEŠĆE

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2020. godinu					
Općina Kupres					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	2.715.080	2.721.978	2.466.269	6.898	100
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.118.215	1.116.846	1.164.363	-1.369	100
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	4	4	0	0	100
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	4	4	0	0	100
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pote i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu skrb	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	89.680	93.115	81.069	3.435	104
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	306.500	307.730	227.171	1.230	100
7. Prihodi od indirektnih poreza	713.700	707.817	844.832	-5.883	99
8. Ostali porezi	8.331	8.180	11.291	-151	98
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	1.115.710	1.123.977	1.096.096	8.267	101
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	363.706	368.237	289.862	4.531	101
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	361.262	365.793	278.168	4.531	101
Ostali prihodi od imovine	2.444	2.444	11.694	0	100
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	752.004	755.740	806.234	3.736	100
Administrativne pristojbe	33.000	33.478	49.055	478	101
Sudske pristojbe	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i pristojbe	137.576	139.894	234.103	2.318	102
Ostale proračunske naknade i pristojbe	458.574	458.571	394.421	-3	100
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	104.298	104.672	98.111	374	100
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	6.500	7.069	10.451	569	109
Neplanirane uplate – prihodi	12.056	12.056	20.093	0	100
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	481.155	481.155	205.810	0	100
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	106.890	106.890	120.545	0	100
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	374.265	374.265	85.265	0	100
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0
II. RASHODI (od 1 do 7)	2.372.080	2.126.948	2.098.073	-245.132	90

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	915.000	839.448	844.160	-75.552	92
	Bruto plaće i naknade plaća	785.000	709.518	741.044	-75.482	90
	Naknade troškova zaposlenih	130.000	129.930	103.116	-71	100
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	80.000	74.496	77.809	-5.504	93
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	520.200	409.663	630.711	-110.537	79
	Cestovni troškovi	2.500	2.278	5.657	-222	91
	Izdaci za energiju	30.000	27.807	138.770	-2.193	93
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	87.500	82.081	43.301	-5.419	94
	Nabava materijala i sitnog inventara	30.000	23.600	26.301	-6.400	79
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	9.000	6.700	13.894	-2.301	74
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
	Izdaci za tekuće održavanje	91.000	35.790	149.071	-55.210	39
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	4.000	3.986	3.877	-14	100
	Ugovorene i druge posebne usluge	266.200	227.421	249.840	-38.779	85
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	715.759	707.668	516.391	-8.091	99
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	150.500	146.299	139.392	-4.201	97
	Tekući transferi pojedincima	115.500	113.598	110.135	-1.902	98
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	51.000	50.657	15.640	-343	99
	Subvencije javnim poduzećima	296.000	293.984	217.548	-2.016	99
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	18.775	0	0
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	102.759	103.130	14.900	372	100
5.	Kapitalni transferi	112.437	66.989	0	-45.448	60
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	112.437	66.989	0	-45.448	60
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	28.684	28.684	29.003	0	100
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inozemne kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	28.684	28.684	29.003	0	100
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća proračunska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	343.000	595.030	368.196	252.030	173
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	343.000	224.802	207.820	-118.198	65
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabava građevina	337.000	219.316	163.193	-117.684	65
	Nabava opreme	6.000	5.486	44.087	-515	91
	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	343.000	224.802	207.280	-118.198	65
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	0	370.228	160.916	370.228	0
	IV. TRANSAKCIJE U FINANCIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANCIJSKIM OBVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	370.228	160.916	370.228	0

Načelnik je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2020. godinu odobrio 22. 2. 2021. godine.

Načelnik
Zdravko Mioč

Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine			
Općina Kupres			
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Procent (2/3)x100
1	2	3	4
I. AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	1.751.929	911.899	192
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	932.035	52.532	1.774
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	818.207	855.671	96
4. Kratkoročni plasmani	1.687	3.696	46
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	2.521.958	2.323.695	109
9. Stalna sredstva	4.268.608	4.008.073	106
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.746.650	1.684.378	104
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	2.521.958	2.323.695	109
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	4.273.887	3.235.594	132
II. PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	2.241.019	1.564.747	143
19. Kratkoročne tekuće obveze	335.722	575.479	58
20. Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obveze prema zaposlenicima	413.142	455.125	91
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	1.492.155	534.143	279
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	2.032.868	1.670.847	122
28. Izvori stalnih sredstava	2.521.958	2.323.695	109
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	489.090	652.848	75
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	4.273.887	3.235.594	132

Načelnik je Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine odobrio 22. 2. 2021. godine.

Načelnik
Zdravko Mioč

Izvešće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Općina Kupres		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I. NOVČANI PRIMICI	3.231.253
1	Prihodi (od 2 do 6)	3.231.253
2	Prihodi od poreza	1.116.846
3	Neporezni prihodi	1.123.977
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	990.430
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Financiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	3.231.253
14	II. NOVČANE ISPLATE	0
15	Rashodi (od 16 do 21)	2.126.948
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	839.448
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	74.496
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	409.663
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	707.668
20	Kapitalni transferi	66.989
21	Izdaci za kamate	28.684
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	224.802
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	224.802
24	Financiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.351.750
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	879.503
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	52.532
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	932.035

Načelnik je Izvešće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrio 22. 2. 2021. godine.

Načelnik
Zdravko Mioč